



Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over een buitengewoon opsporingsambtenaar van de gemeente Utrecht.

Publicatiedatum

16 juli 2014

Rapportnummer

2014/073

Wat is er gebeurd?

Karim¹ heeft een koeriersbedrijf. Op 24 januari 2014 wordt Karim gebeld door zijn werknemer Jeroen². Jeroen vertelt hem dat hij met de bedrijfsbus waarin hij op dat moment reed, een aanrijding heeft gehad met een andere auto. Er is alleen materiele schade en Jeroen is het schadeformulier samen met de andere partij, - twee vrouwen - aan het invullen. Karim besluit hierop naar de plek van de aanrijding te gaan. Omdat Jeroen nog een aantal opdrachten moet uitvoeren, zegt Karim tegen Jeroen dat hij verder kan gaan met zijn werk. Op dat moment had Jeroen het schadeformulier al ingevuld en had hij zijn persoonsgegevens ook op het formulier genoteerd. Nadat Jeroen is vertrokken, ontstaat er tussen Karim en de twee vrouwen een discussie over het schadeformulier.

Op datzelfde moment voeren twee buitengewoon opsporingsambtenaren (hierna: boa's) van de gemeente Utrecht een surveillancedienst uit en horen en zien zij hoe Karim en de twee vrouwen discussiëren over het schadeformulier. Zij zien aanleiding om de politie ter plaatse te roepen, nu het schadeformulier kennelijk niet goed was ingevuld door Jeroen, en Karim weg wil lopen. In afwachting van de komst van de politie houdt een van de boa's Karim fysiek ter plaatse. Wanneer de politie eenmaal ter plaatse komt, kan Karim zijn weg toch vervolgen.

Karim is het met de hele gang van zaken niet eens, en hij dient een klacht in bij de werkgever van de betreffende boa's, te weten de gemeente Utrecht. De gemeente geeft aan dat de betreffende boa die de melding heeft gedaan, ontkent dat hij heeft gemeld dat er sprake van was dat Karim wilde doorrijden na een aanrijding, maar wat hij wel heeft gemeld was niet meer na te gaan. Wat betreft de klacht van Karim dat er sprake zou zijn van misbruik van bevoegdheden door de boa's door hem ter plaatse te houden in afwachting van de komst van de politie, liet de gemeente weten dat in geval van ontdekking op heterdaad iedereen bevoegd is om een verdachte aan te houden, dus ook de betrokken boa's.

Karim kon zich niet vinden in deze reactie en wendde zich tot de Nationale ombudsman.

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een buitengewoon opsporingsambtenaar van de gemeente Utrecht op 24 januari 2014 op onjuiste gronden de politie heeft gevraagd ter plaatse te komen, en verzoeker in afwachting van de komst van de politie tegen zijn wil ter plaatse heeft gehouden.

Standpunt verzoeker

Karim(verzoeker) gaf aan dat hij inderdaad tegen zijn werknemer Jeroen had gezegd dat hij weg kon gaan om zijn werk verder af te maken. Dit was echter gebeurd nA dat Jeroen zelf het schadeformulier had ingevuld, wat hij overigens samen met de andere partij had gedaan, aldus Karim. Karim bleef wachten omdat hij een kopie van het schadeformulier wilde hebben, zodat hij de schade kon regelen met zijn verzekering. De bus stond immers op zijn naam. Dat het schadeformulier niet goed zou zijn ingevuld was een omstandigheid waar Karim niets mee te maken had, nu hij zelf het formulier niet had ingevuld. Karim betwistte dat de twee vrouwen de betrokken boa's om hulp zouden hebben gevraagd. Volgens Karim waren de vrouwen samen met hem bezig een oplossing te vinden om de fouten te corrigeren, toen de boa's zich met de situatie begonnen te bemoeien. Op dat moment escaleerde de situatie direct, aldus Karim. Volgens Karim moest hij van boa T. Jeroen bellen en zorgen dat hij terugkwam. Karim had hierop geantwoord dat alle gegevens van Jeroen, waaronder zijn telefoonnummer en adres, bekend waren nu deze op het formulier ingevuld waren en gaf aan dat boa T. hem zelf kon bellen. Karim had ook aangeboden zijn eigen telefoonnummer te willen geven, zodat er op een later moment op de kwestie kon worden terug gekomen. Hierop wilde Karim weglopen, waarop hij voelde dat boa T. aan hem trok en zei dat hij moest blijven staan totdat de politie ter plaatse was. Toen Karim zich wilde losmaken, zei boa T. dat hij op moest passen omdat hij te maken had met een ambtenaar en dat als hij zo doorging hij vanavond "vast zou zitten". Toen de politie eenmaal ter plaatse kwam werd het Karim duidelijk dat boa T. had gemeld dat hij wilde doorrijden na een aanrijding. De politieagent heeft toen volgens Karim tegen boa T. gezegd dat er niets aan de hand was en dat de melding van doorrijden na aanrijding niet klopte. Karim gaf aan dat hij het hele gebeuren als zeer onprettig heeft ervaren. Hij is van mening dat boa T. ten onrechte gebruik heeft gemaakt van zijn macht die hij uit hoofde van zijn functie had.

Schadeformulier

Karim legde een afschrift van het schadeformulier aan de Nationale ombudsman over. Hierop valt te lezen dat Jeroens persoonsgegevens waren ingevuld, net zoals zijn mobiele nummer en zijn rijbewijsnummer. Ook de persoonsgegevens van Karim, als zijnde degene op wiens naam de bedrijfsbus was verzekerd, waren allemaal vermeld. Hierbij werd ook zijn mobiele nummer genoemd.

Verklaring boa T en boa P

Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman legden de betrokken boa's een telefonische verklaring af. Voor zover van belang verklaarden zij, samengevat, het volgende.

Tijdens hun controleronde in de wijk zagen zij dat (naar later bleek) Karim en twee vrouwen een schadeformulier aan het invullen waren, en dat zij er niet uitkwamen. Het werd hun duidelijk dat Karim tegen zijn werknemer Jeroen zou hebben gezegd dat hij zijn weg kon vervolgen en dat hij het verder zou afhandelen. Karim zou iets hebben gezegd dat de vrouwen maar contact moesten opnemen met Jeroen, of met hem, maar het was volgens de boa's duidelijk dat Karim weg wilde. Karim wilde ook niet Jeroen bellen om te vragen of hij terug kwam zodat het formulier goed kon worden ingevuld. De twee vrouwen raakten licht in paniek en vroegen de boa's om hulp. Het was voor de boa's niet duidelijk waarover de onenigheid bestond met betrekking tot het schadeformulier, zij hebben het formulier niet (goed) bekeken.

Toen Karim weg wilde lopen hebben zij tegen Karim gezegd dat hij moest blijven wachten, omdat beide partijen het niet eens waren over het ingevulde schadeformulier. Volgens boa P. mogen partijen

pas hun weg vervolgen als er consensus is over het ingevulde schadeformulier. Toen Karim aangaf echt weg te willen gaan, heeft boa P. dan ook de meldkamer Toezicht en Handhaving gebeld. Hij heeft verzocht de politie ter plaatse te laten komen. De politie heeft specifieke kennis op het gebied van aanrijdingen en kon het dan verder van de boa's overnemen. Boa P. gaf aan dat hij het hele verhaal heeft uitgelegd aan de meldkamer, maar dat er waarschijnlijk alleen is blijven hangen dat er iemand was weggereden. Er zou sprake zijn van miscommunicatie. Boa T. heeft Karim tegengehouden toen hij weg liep. Volgens boa T. heeft hij Karim niet aangeraakt. Hij is ook niet voor hem gaan staan zodat hij niet weg kon lopen, hij heeft alleen op hem ingesproken. Boa P. verklaarde dat hij niet heeft gezien dat boa T. Karim fysiek heeft tegengehouden, wel zag hij dat boa T. voor hem ging staan zodat Karim niet weg kon lopen. Karim is vervolgens onder protest blijven wachten op de politie, waarbij Karim steeds riep dat het niet kon wat er gebeurde. Het duurde best wel even voordat de politie ter plaatse was. De politie heeft het toen overgenomen en verder afgehandeld en de boa's hebben hun ronde weer vervolgd.

Reactie gemeente Utrecht.

De gemeente Utrecht achtte de klacht van verzoeker ook in tweede instantie ongegrond. Volgens de gemeente werden de twee boa's geconfronteerd met de twee vrouwen die hun om hulp vroegen omdat het schadeformulier niet goed was ingevuld. Hierop vroeg boa P. de meldkamer Handhaving en Toezicht de politie ter plaatse te laten komen, wat volgens de gemeente juist is. Omdat Karim de plaats van de aanrijding zonder opgaaf van reden wilde verlaten waren er gronden om hem ter plaatse te houden, aldus de gemeente.

De gemeente gaf ten slotte nog aan dat gedeelten uit haar eerdere reactie op de klacht van Karim niet klopten. Zo was er geen sprake van een heterdaad situatie of een strafbaar feit, en was Karim ook niet staande gehouden of aangehouden.

Gesprek meldkamer.

Uit het opgevraagde transcript van de meldkamer Handhaving en Toezicht blijkt het volgende:

De (dienstnummer) meldde op gen.loc. dat hij een code 2 heeft.

19.36 uur vroeg de (dienstnummer) de politie ter plaatse naar aanleiding van een aanrijding (schade) tussen 2 voertuigen waarvan 1 van de bestuurders wegreed na onjuist informatie te geven.

19.42 uur de GMU in kennis gesteld

19.51 uur de politie ter plaatse

20.21 uur (dienstnummer) met vervolg.

Doorgereden een wit Mercedes Benz (kenteken).

Uit het opgevraagde transcript van de meldkamer van de politie Utrecht blijkt het volgende:

V= Meldkamer politie

M = meldkamer toezicht en handhaving.

M: (naam) meldkamer.

V: Goedenavond u spreekt met (naam) van de meldkamer Toezicht en Handhaving

M: hallooo.

V: Hay, ik kreeg net een melding van collega's die staan op (adres)thv nummer 2. Er is een aanrijding geweest, alleen maar blikschade maar één van de personen is weggereden en ik zal u even het kenteken doorgeven, dat is (kenteken) en het betreft een witte Mercedes uhm die collega die ter plaatse is.

M: Die is doorgereden !

V: Die is doorgereden, uhm de collega die ter plaatse is die vraagt of de politie even ter plaatse kan komen omdat die andere bestuurder overstuur is. Is dat mogelijk ?

M: (adres) thv nummer 2, verlaten plaats ongeval ehm ... wij gaan zometeen langs komen, het kan even duren maar we gaan even wat die kant opsturen.

V : Okay, ik zie het gebeuren.

M: Okay bedankt, daag.

Beoordeling

Het vereiste van professionaliteit houdt in dat de overheid er voor zorgt dat haar medewerkers volgens hun professionele normen werken. De burger mag van hen bijzondere deskundigheid verwachten.

Bij het afhandelen van verkeersongevallen is er een rol weggelegd voor de politie, zie ook de Aanwijzing verkeersongevallen. Wanneer er echter sprake is van lichte schade - zoals bijvoorbeeld blikschade - waarbij de betrokken voertuigen nog gewoon hun weg kunnen vervolgen komt tegenwoordig de politie niet meer ter plaatse. Het is in deze gevallen aan de betrokken personen zelf om onderling een schadeformulier in te vullen, en de schade te (laten) regelen via de verzekering. In dit geval was er van een dergelijke situatie sprake.

Uit het overgelegde schadeformulier blijkt dat alle gegevens van Jeroen, zijn werkgever Karim op wiens naam de bedrijfsbus stond, en de twee vrouwen netjes waren ingevuld. Nadat Jeroen was vertrokken, is er toch een discussie tussen de twee vrouwen en Karim ontstaan over de oorzaak van de aanrijding. Op dat moment kwamen er twee boa's langs. De Nationale ombudsman heeft begrip voor het feit dat zij zich geroepen voelden om te informeren wat er aan de hand was, en daarmee de intentie hadden om op deze wijze de discussie te sussen. Toen dat niet lukte hadden zij echter moeten volstaan met het noteren van de gegevens van de betrokkenen, nu er geen grond was om de politie er bij te roepen dan wel om Karim - op welke wijze dan ook - ter plaatse op te houden. Immers, er was geen sprake van het verlaten van een plaats van een ongeval (strafbaar gesteld bij artikel 7 Wegenverkeerswet) nu alle (persoons-)gegevens netjes waren uitgewisseld en ook de aard van de aanrijding dan wel de discussie bracht niet mee dat de politie ter plaatse moest komen. Dat Karim

weigerde om aan zijn werknemer de opdracht te geven terug te komen naar de plaats van de aanrijding zodat er nogmaals over de oorzaak kon worden gesproken is wellicht niet netjes, maar doet aan het voorgaande niet af. Hoewel de Nationale ombudsman niet twijfelt aan de goede bedoelingen van de betrokken boa's, was er onvoldoende reden om druk uit te oefenen op Karim om de komst van de politie af te wachten. Er is dan ook in strijd gehandeld met het vereiste van professionaliteit.

De onderzochte gedraging is dan ook niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de burgemeester van Utrecht te Utrecht, is niet behoorlijk wegens het in strijd handelen met het vereiste van professionaliteit.

De Nationale ombudsman,

mr. F.J.W.M. van Dooren,

waarnemend ombudsman

1 Gefingeerde naam

2 Gefingeerde naam